

העולם הזה ממליץ מה לראות, מה לשמוע, היכן לבקר השבוע:

● **וויצק** (התיאטרון הקאמרי) מחזהו של הגאון הצעיר גיאורג ביכנר, שנפטר בהיותו בן 23 לפני 125 שנה, אודות נקמתו של החייל העלוב, המושפל והנרדף, במדכאיו ומנצלו ובחברה האדישה. עודד קוטלר, אביבה גור.

● **ארלקינו** (תיאטרון העונות) קומדיה מפולפלת בסגנון הקומדיה דל'ארטה ובני-סוחו של ניסים אלוגי, על שלושה בעלים זקנים, החומדים איש את אשת רעהו, שעה ששנותיהם נקטפות עלידי אחרים. יוסי בגאי, אבנר חוקיהו.

● **ורד בר** (תיאטרון מחול, עינבל) באלאדה פיוטית וציורית על אהבתה של יתומה לדינג צעיר, בכוריאוגרפיה חגיגית של שרה לוי-תנאי ובימוי קלוש, בתוספת שני קטעים ישנים של הלהקה: מלכת-שבא ומדבר.

● **מעגד הגיר הקאוקזי** (התיאטרון העירוני, חיפה) הצגת היצוג של התיאטרון הישראלי בפסטיבל ונציה. מחזה המונים מרהיב של ברטולד ברכט על יחסותו של הצדק. חיים טופול, זהרירה חריפאי.

● **הפישפש** (התיאטרון העירוני, חיפה) הסאטירה הפוליטית-הכרתית של מאיר קובסקי על השתעבדות האדם לטכנולוגיה, בהצגה המשתעבדת אף היא לטכניקות ה"במה של מילוא. אילי גורליצקי.

● **שן-שין** (תיאטרון 13, סועדון ה) מפתח, תל-אביב) תכנית המשוחפת של שם עון ישראלי ושייקה אופיר. פזמונים "מערי-כונים וקטעי פנטומימה.

● **מחומה רבה על לא דבר** (ה-תיאטרון הקאמרי, תל-אביב) קומדיה שקספיי רית קלושה בבימוי של ליאונרד סטקל, המצליח לשנות את אישיותם הבימתית של ותיקי הקאמרי. חנה מרון, יוסף דיין, ניסן יתיר.

● **אירמה לה דום** (הבימה, תל-אביב) קומדיה מוסיקאלית על אהבתה של יצאנית פאריסאית לסטודנט עני. ביצוע פרובינציאלי אך מרנין, עם שרה אמן וגאולה נוני (חליפות), אריק איינשטיין ושלמה ברישביט. **כל אדם והאמת שלו** (הבימה, תל-אביב) ראשומון איטלקי של לואיג'י פירנצ'ו, סיפור אחד מארבע גקודות-מבט שונות. קומדיה קלה, עם מוסר-השכל על יחסותה של האמת. בימוי שטף ומישחק מצויין של חנה רובינא, נחום בוכמן ועדה טל.

● **מנחת הלוחם** (מקסים, תל-אביב) רומן אהבים לפי סיפורה רבי-המכר של כריסטיאן רושפור. בריג'יס בארדו, רוברט חוסיין בסרטו של רוג'ה ואדים. (ראה סדור קולנוע).

● **מות הזמיר** (חג, תל-אביב) שני זאטוטים מגלים את האנושי באישיותו של מטורף, שעה שאביהם לוחם נגד הגזענות באלאבאמה. סרט מרשים ונוגע ללב, לפי ספרה האוטוביוגרפיה של הארפר לי. גרגורי פק.

● **אליה השכונה** (מוגרב, תל-אביב) פארודיה משעשעת ועליזה על פולחן אלילי הפזמונים. מיזסיקול עשוי בחוש טעם מפר תה, בהומור וברעיונות מקוריים. הופעת בכורה מקסימה של השחקנית-זמרת הצעירה, אן מרגרט. (ראה סדור קולנוע).

● **הבורת נשים צדקניות** (גת, תל-אביב) קומדיה בריטית עליזה על כנופית בתולות זקנות השודדות פרוח למטרות צדקה. במיטב המסורת של התומור הבריטי הקולנועי, טרי תומאס.

● **מלחמת הכפתורים** (ארמון-דוד, תל-אביב) קומדיה צרפתית עליזה ומרנינה על שתי כנופיות זאטוטים בעיירה צרפתית קטנה. מומלץ לנוער.

● **האירמה הטובה** (ירון, תל-אביב) ספרה הקלאסי של פרל בוק על סין שלפני המהפכה. סרט קלאסי לא פחות עם סאל מוני ולואיזה ריינר.

● **55 יום בסקינג** (צפון, תל-אביב, אורגיל, ירושלים) מערכון קולוסאלי על רקע מרד הבוקטרים בסין בראשית המאה בו ממלאים הסינים את מקום האינדיאנים והסגל הימלומטי של מיניות המערב את תפקיד הדימויים. תסאורה מרהיבה ומשחק מרשים של דוד ניבן הנוגב בקלות את ה-

תרגום

אלילים בתחתונים

הפרס (רוסן מאת ארווינג וואלאס, עברית אוריאל מירון, הוצאת ע"ג, 432 עמודים). "הדמוקרטיה חיסלה את המונרכיה, אך היא אליה את המלכים", קובע כבר בתחילת הספר נציגו הממולח של מלך שבדיה, במועצת פרס נובל, הרוזן ברטיל יקובסון, כשהוא מנסה להסביר את חשיבותו של ה"מוסד הקרוי פרס נובל."

דמות אחרת בספרו של וואלאס, סופר שבדי ממורמר, ששמו הוגש שש פעמים לוועדת השופטים של הפרס, נפסל בכל פעם מחדש, מפתחת רעיון זה: ההמונים אינם יכולים לחיות ללא אריסטוקרטיה. לאחר שהמהפכה הצרפתית צרפה את ראשי ה"אצולה הישנה, הם ממליכים לעצמם אצילים חדשים, כשהדרג העליון ביותר באצולה זו נקבע עלידי משכית עשויה זהב ופרס כספי של חמישים אלף דולר — פרס נובל.

אלפרד נובל, שיסד את הפרס בשנת 1895, שנה לפני מותו, לא שיער בעצמו, את מימדי המוסד שהקים. כל חפצו היה לכפר על ההרס שהביא עם המצאת הדינמיט. אולם כיום ניצב פרס נובל בפיסגת שאיפותיהם של מדענים, מדינאים ואמנים. מקבלי פרס נובל מסווגים כיום כבניה של כת מצומצמת ומכובדת, בעלת השפעה מוסרית נכבדה הרבה יותר מיהודם האיש.

ארווינג (דו"ח צ'אפמן) וואלאס, שבילה כמה חודשים בשבדיה, חזה בעצמו בכל של-בי הטכס המלווים את פרס נובל, החל מבחירת המועמדים וכלה בלחיצת ידם של הנוכחים בידי המלך השבדי, הכיר עובדות אלה כשהחליט לכתוב ספר עובדתי על פרס נובל. אולם הוא ידע עובדה נוספת: ההמון משתוקק לראות את אליליו בתולשותיהם. על כן זנח את העובדות הדוקומנטאריות, כתב ספר דמיוני על ששה חתנים אפשריים של הפרס, בשנה נתונה, שלח אותם ל-שבדיה לבושים תחתונים בלבד.

ספריפטיזו ספרותי. אנדריו קרייג, הדמות היחידה המתקבלת על הדעת בפרס, הוא סופר מבטיח, שכתב ספר אחד לפחות העתיד למצוא חן בעיני חבר השופטים: המדינה המושלמת, סטירה עוקצנית על ה"משטר הקומוניסטי, הקועצו של המשטר הקומוניסטי והיותו אמריקאי מבטיחה לו, לדעת וואלאס את פרס נובל לספרות.

אולם קרייג הוא אדם הרס. תקוף רגשות אשמה על מות אשתו, מתמכר הוא לשתייה לשכרה, לא כותב אפילו שורה אחת גם בתקופות פכחוננו. בחירתו כחתן הפרס, עתידה לדעת וואלאס, להפכו לאדם חדש, לא לפני שהוא עובר סדרת הרפתקאות, נוסח המזרח (הקומוניסטי) הפרוע. לבטוי המשכנעים של הסופר בתחילת הספר, הופכים לעלילת מתח נוסח הוליוודי, בסיומו.

האחרים, זוג חימאים המגלים שיטה לשימור זרע האדם, רופא אמריקאי ורופא איטלקי, המניחים יסוד, בעת ובעונה אחת ובפור, לשיטה שתאפשר הברית אברים חיים מגוף אל גוף, מדען יהודי-גרמני, הי מבסס תיאוריה קטלנית אודות שימור ה"אנגריה של השמש, העתידה להפוך את פצצת הדינמיט של נובל לפקקי פורים, נעים ברקע הספר כמארוינסות בלבד, מתערטלים בספריפטיזו ספרותי, המכוון להפוך את ספי-רו של וואלאס לרבי-מכר עולמי.

ואגב, שפע התיאורים האירוטיים שבספר, כמה אונקיות של סאדיזם נוסח הסטאלגים, והלבשת התפאורות הספרותיות על חתנים בעבר של פרס נובל, עתידים להפוך את הפרס גם לרבי-מכר ישראלי. אלא אם כן מעדיף הקורא הישראלי סטאלג ממש על סטאלג ספרותי.

• לאחר שציינה סכום של קצת יותר מחמישה מיליון דולאר — רווחיו על המצאת הדינמיט — כקרן שמפירותיה יתנו אחת לשנה, חמישה פרסים למצטיינים אותה שנה בתחומי הפיסיקה, החימיה, הרפואה, השפ"רת והשלום. על חלוקת הפרס מחליטות חמש וועדות שופטים נפרדות, המורכבות מאישים שחידם ונורחגים.

• היה לו וואלאס על מה להסתמך: משך כל זמן קיומו של פרס נובל, זכו בפרס רק שני סופרים רוסיים. איבן בונין, מהגר לבן ובוריס פאסטורנק, משורר רוסי שנשכח כל עוד עסק בשירה בלבד, זכה בפרס לאחר ד"ר זיחאגו, ספר אנטי-קומוניסטי חריף.

טכניקון
בי"ס לבחינות בגרות וחוקדות
 כמות בוקר וערב

החודש נפתחים קורסים חדשים למועדים מרץ — יולי 1964 פרטים והרשמה בשעות 08.00-20.00

ירושלים	תל אביב	חיפה
בית יואל, רח' יפו 33	דרך פ"ת 44, מול בית הדר אלנבי 76	רח' ביאליק 17

הצגת בכורה ארצית
בקולנוע "תמר" תל-אביב
 שיא האקוטיקה והמתח בעיר המסתורין והחטא... דלידה מושכת... דלידה מותחת... דלידה בגדולתה.

— 4 פזמונים חדשים ונבחרים —

פזמוני הסרט בתקליטי "ברקליי" המודפסים עלידי "הד-ארצי" — להשיג בכל חנויות התקליטים בארץ.

דלידה האלמונית מהדובג קונג

מופץ עלידי "פרידישראל פילם"

למדו לתועלתכם בקלות ובמהירות

קצרנות

ב.אולפן גרגי (GREGG) בשיטת גרג הידועה בעולם. ההדרכה בידי מר חיים בריקמא, מחבר הקצרנות העברית בשיטת גרג המוכרת ע"י משרד החינוך. קורס חדש בחיפה כ-15 באוקטובר ובתל-אביב בראשית נובמבר.

פרטים: תל-אביב: ברקמא, רח' גורון 5, חיפה: בריס, במעלה